

prima instanță: M. Țurcanu
instanța de apel: A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru

dosarul nr. 2ra-2080/17

Î N C H E I E R E

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Elena Bernaz și Mihail Sîrbu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a președintelui raionului Ștefan Vodă în interesele Consiliului raional Ștefan Vodă împotriva Elenei Bernaz și lui Mihail Sîrbu cu privire la întoarcerea executării și încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Elena Bernaz și Mihail Sîrbu și menținută hotărârea Judecătoriai Ștefan Vodă din 24 noiembrie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 24 iunie 2016, președintelui raionului Ștefan Vodă în interesele Consiliului raional Ștefan Vodă a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Bernaz și lui Mihail Sîrbu cu privire la întoarcerea executării și încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 06 martie 2013, Judecătoria Ștefan Vodă a emis titlu executoriu, prin care s-a dispus încasarea de la Consiliul raional Ștefan Vodă în beneficiul Elenei Berzan salariul pentru absența forțată de la lucru în mărime de 11 385 lei și suma de 2 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și în beneficiul lui Mihail Sîrbu salariul pentru absența forțată de la lucru în mărime de 12 540 lei și suma de 2 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, precum și încasarea în beneficiul statului a taxei de stat în mărime 847,75 lei.

Invocă că, a fost intentată procedura de executare și a fost încasat din contul Consiliului raional Ștefan Vodă în beneficiul lui Mihail Sîrbu salariul pentru absența forțată de la lucru pe perioada 01 ianuarie 2013 – 06 martie 2013 în mărime de 12540 lei, (salariul calculat fiind de 10 221,23 lei), la card fiind transferată suma de 10221,23 lei și suma de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar în beneficiul Elenei Bernaz a fost încasată suma de 11 385 lei (salariul calculat fiind de 9796,17 lei), la card fiind transferată suma de 9 796,17 lei și suma de 2000

lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și cheltuielile de executare în sumă de 5076,50 lei.

Relevă că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 octombrie 2013 a fost casată decizia Curții de Apel Bender din 30 mai 2013 și hotărârea Judecătoreiei Ștefan Vodă din 06 martie 2013 și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de către Elena Bernaz și Mihail Sîrbu cu privire la încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral, însă instanța de recurs nu s-a pronunțat asupra întoarcerii executării silite a hotărârii anulate.

Astfel, invocă că, la data de 29 septembrie 2014, Consiliul raional Ștefan Vodă a depus o cerere în judecată privind eliberarea ordonanței judecătorești cu privire la întoarcerea executării silite a hotărârii Judecătoreiei Ștefan Vodă din 06 martie 2013, care a fost admisă prin ordonanța Judecătoreiei Slobozia din 02 octombrie 2014, dispunându-se încasarea de la Elena Bernaz în beneficiul Consiliului raional Ștefan Vodă suma de 13 385 lei și de la Mihail Sîrbu suma de 14 540 lei, precum și încasarea în mod solidar de la Elena Bernaz și Mihail Sîrbu în beneficiul Consiliului raional Ștefan Vodă a cheltuielilor de executare a hotărârii judecătorești în sumă de 5 076,50 lei.

Indică că, prin încheierea Judecătoreiei Slobozia din 14 octombrie 2014 a fost respinsă ca neîntemeiată cererea Elenei Bernaz și a lui Mihail Sîrbu privind anularea ordonanței judecătorești din 02 octombrie 2014, însă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014 a fost admis recursul Elenei Bernaz și lui Mihail Sîrbu, casată încheierea primei instanțe și a fost anulată ordonanța judecătorească din 02 octombrie 2014, creditorului fiindu-i explicat dreptul că, pretenția poate fi înaintată în procedura de examinare a acțiunii civile.

Solicită încasarea de la Mihail Sîrbu în beneficiul Consiliului raional Ștefan Vodă suma de 10 221,23 lei, cu titlu de salariu calculat pentru absența forțată de la lucru și suma de 2 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și de la Elena Bernaz suma de 9 796,17 lei cu titlu de salariu calculat pentru absența forțată de la lucru și suma de 2000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, precum și încasarea în mod solidar de la Mihail Sîrbu și Elena Bernaz în beneficiul Consiliului raional Ștefan Vodă a cheltuielilor de executare în sumă de 5 076,50 lei.

Prin hotărârea Judecătoreiei Ștefan Vodă din 24 noiembrie 2016 a fost admisă parțial acțiunea și au fost încasate din contul lui Mihail Sîrbu în beneficiul Consiliului raional Ștefan Vodă suma de 10 221,23 lei, cu titlu de salariu calculat pentru absența forțată de la lucru și suma de 2 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și din contul Elenei Bernaz suma de 9 796,17 lei cu titlu de salariu calculat pentru absența forțată de la lucru și suma de 2 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, încasate din contul Consiliului raional Ștefan Vodă în procesul executării hotărârii Judecătoreiei Ștefan Vodă din 06 martie 2013 și deciziei Curții de Apel Bender din 30 mai 2013. În rest acțiunea a fost respinsă.

Admițând cerințele privind încasarea din contul părâților a salariului calculat pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral, prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, prin decizia Curții Supreme de Justiție din

11 octombrie 2013 a fost casată decizia Curții de Apel Bender din 30 mai 2013 și hotărârea Judecătoriai Ștefan Vodă din 06 martie 2013 emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Bernaz, a lui Mihail Sîrbu și Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Ștefan Vodă și președintelui raionului Ștefan Vodă cu privire la contestarea actelor administrative, restabilirea la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea.

Totodată, prima instanță a reiterat că, Curtea Supremă de Justiție casând hotărârea Judecătoriai Ștefan Vodă din 06 martie 2013, prin care au fost încasate în beneficiul pârâților salariul pentru absența forțată de la lucru și prejudiciu moral, nu s-a expus asupra întoarcerii executării hotărârii, iar ordonanța Judecătoriai Slobozia din 02 octombrie 2014 prin care s-a dispus întoarcerea executării silite a hotărârii Judecătoriai Ștefan Vodă din 06 martie 2013 a fost anulată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014, făcând trimitere la prevederile art. 157 alin. (1), 158 alin. (1)-(3) din Codul de executare.

Respingând cerința cu privire la încasarea cheltuielilor de executare, prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, aceste cheltuieli au apărut numai în rezultatul neexecutării benevole de către Consiliul raional Ștefan Vodă a hotărârilor judecătorești definitive și executorii, astfel, nu pot fi puse pe seama creditorilor Mihail Sîrbu și Elena Bernaz

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2017 a fost respins apelul declarat de către Elena Bernaz și Mihail Sîrbu și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 14 septembrie 2017, Elena Bernaz și Mihail Sîrbu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca tardivă.

În motivarea recursului au indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și, anume, nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost aplicată o lege care nu trebuia să fie aplicată și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Consideră că, prevederile art. 267 alin. (1) din Codul civil nu sunt aplicabile speței, la caz, fiind aplicabile prevederile legislației muncii și, anume, art. 344 alin. (4) din Codul muncii, deoarece acest litigiu reiese din raporturile de muncă și sunt aplicabile doar prevederile legislației muncii iar concluziile instanțelor de judecată sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, mai mult, circumstanțe importante pentru soluționarea pricinii, pe care prima instanță le-a considerat constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente.

Menționează că, reieșind din prevederile art. 158 alin. (2), (3), 159 alin. (2) din Codul de executare și ale art. 344 alin. (4) din Codul muncii, termenul de prescripție pentru înaintarea unei cereri de întoarcere a executării silite a hotărârii judecătorești anulate este de un an de zile, iar în speță a început să curgă din data

de 11 octombrie 2013, când prin decizia Curții Supreme de Justiție a fost casată decizia Curții de Apel Bender din 30 mai 2013 și hotărârea Judecătorei Ștefan Vodă din 06 martie 2013 și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de către ei și Oficiul territorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Ștefan Vodă și președintelui raionului Ștefan Vodă cu privire la anularea actelor administrative, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru și repararea prejudiciului moral.

Invocă că, intimatul cunoștea cu certitudine atât despre decizia Curții Supreme de Justiție din 11 octombrie 2013, cât și despre mărimea prejudiciului material și moral.

În acest sens invocă că, intimații au depus în instanța de judecată o cerere de întoarcere a executării silite a hotărârii anulate, în procedură de ordonanță, care la data de 02 octombrie 2014 a fost admisă de către Judecătoria Slobozia și emisă ordonanța judecătorească, însă prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2014 a fost casată încheierea Judecătorei Slobozia din 14 octombrie 2014 prin care a fost respinsă cererea lor de anulare a ordonanței judecătorești și a fost anulată ordonanța judecătorească din 02 octombrie 2014.

Mai invocă că, la data de 26 ianuarie 2015, intimatul și președintele raionului Ștefan Vodă omițând termenul de prescripție au depus o cerere de chemare în judecată împotriva lor cu privire la întoarcerea executării silite a hotărârii Judecătorei Ștefan Vodă din 06 martie 2013, care prin încheierea irevocabilă a Judecătorei Ștefan Vodă din 17 februarie 2016 a fost scoasă de pe rol ca fiind semnată și depusă de o persoană neîmputernicită,

Astfel, consideră că, cursul termenului de adresare în instanța de judecată cu prezenta acțiune nu a fost întrerupt și nici suspendat, intimatul depunând prezenta acțiune la data de 24 iunie 2016 a omis neîntemeiat termenul de adresare în judecată pentru a treia oară, mai mult, acesta nu a solicitat repunerea în termen.

Consideră neîntemeiate și arbitrare concluziile instanțelor de judecată cu privire la faptul neomiterii de către intimat a termenului de prescripție extinctivă, pe motiv că acțiunea privind întoarcerea executării silite a hotărârii judecătorești anulate urmează a fi examinată prin prisma capitolului XIII din Codul de executare, ca lege specială, în coroborare cu art. 267 alin. (1) din Codul civil.

Afirmă că, în acest sens, instanțele de judecată nu și-au motivat soluția, constatând doar că acest litigiu urmează a fi examinat prin prisma Codului de executare ca lege specială, indicând că litigiu a apărut din cauza refuzului recurenților să restituie prejudiciul material și moral în mod benevol, încalcându-le, astfel, dreptul la un proces echitabil.

Referitor la faptul omiterii termenului de prescripție de către intimat la depunerea prezentei cererii de chemare în judecată, invocă și prevederile pct. 29 alin. (2) din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 03 octombrie 2005 cu privire la practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează obligația uneia dintre părțile contractului individual de munca de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți, care reglementează că, conform art. 355 alin. (1) și art. 344 alin. (4) din Codul muncii, cererea despre plata despăgubirilor

în cazul neîndeplinirii sau îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de către una dintre părțile contractului individual de muncă se depune în instanța de judecată în următoarele termene: 1) un an de la data la care angajatorul a cunoscut mărimea prejudiciului, 2) un an de la data când salariatul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului sau, în cazul în care au apărut divergențe între acesta și angajatorul sau privind modul de reparare a prejudiciului material cauzat de către salariat angajatorului, 3) trei ani de la data apariției dreptului salariatului, în cazul în care obiectul cererii constă în plata unor drepturi salariate sau a altor drepturi similare, datorate salariatului potrivit legii sau contractului.

Susțin că, invocând în cadrul dezbatelor judiciare omiterea de către intimat a termenului de prescripție la depunerea prezentei acțiunii au făcut trimitere la prevederile art. 344 alin. (4) din Codul muncii și nicidecum nu au indicat că termenul de prescripție este de 3 luni de zile, după cum menționează instanțele de judecată în hotărârile contestate.

Invocă că, prima instanță anexând la materialele cauzei cererea lor cu privire la încasarea din contul Consiliului raional Ștefan Vodă a cheltuielilor de judecată nu și-a expus concluzia în acest sens, ceea ce denotă încălcarea prevederilor art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin referința depusă la data de 16 noiembrie 2017 președintele raionului Ștefan Vodă în interesele Consiliului raional Ștefan Vodă a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurenta Elena Bernaz a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 21 iulie 2017 (f. d. 141), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 14 septembrie 2017 (f. d. 134).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Elena Bernaz și Mihail Sîrbu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Elena Bernaz și Mihail Sîrbu asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Elenei Bernaz și lui Mihail Sîrbu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin.(1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Elena Bernaz și Mihail Sîrbu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu

Luiza Gafton

Mariana Pitic